

prima instanță: Iu. Potînga
instanța de apel: L. Bulgac, V. Negru, L. Popova

dosarul nr. 2ra-92/18

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nicolae Stamati și Maria Stamati,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/216 împotriva lui Nicolae Stamati, intervenienți accesorii Societatea pe acțiuni „Termoelectrică”, Întreprinderea municipală „Infocom”, Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Maria Stamati cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Asociația proprietarilor de locuințe privatizate nr. 52/216, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 22 februarie 2010, APLP nr. 52/216 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Stamati, intervenient accesoriu SA „Termocom” (succesorul în drepturi, SA „Termoelectrică”) cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, conform Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002 și art. 58, 59 și 60 din Codul cu privire la locuințe, proprietarii, chiriașii locuințelor sunt obligați să achite la timp serviciile locativ-comunale, inclusiv consumul de energie termică.

Menționează că, pârâtul nu și-au executat obligația de plată pentru serviciile prestate, acumulând la data de 01 februarie 2010 o datorie în mărime de 10 337,96 lei, constituită din suma de 7 267,07 lei pentru consumul de energie termică și de 3070,89 lei pentru celelalte servicii locativ-comunale.

Solicită încasarea din contul lui Nicolae Stamati în beneficiul APLP nr. 52/216 a datoriei în sumă de 10 337,96 lei și a taxei de stat în sumă de 310,14 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta și-a modificat cuantumul cerințelor solicitând încasarea din contul lui Nicolae Stamati în beneficiul APLP nr. 52/216 a datoriei în sumă de 10 759,88 lei, constituită din suma de 7 658,43 lei pentru consumul de energie termică și de 3 101,45 lei pentru celelalte servicii locativ-comunale și a taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 01 decembrie 2011 a fost admisă acțiunea și au fost încasate de la Nicolae Stamati în beneficiul APLP nr. 52/216 datoria pentru energia termică și serviciile comunale în sumă de 10759,88 lei și taxa de stat în sumă de 310,14 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2012 a fost admis apelul declarat de Nicolae Stamati, casată integral hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta și-a modificat cerințele, solicitând în final încasarea din contul lui Nicolae Stamati în beneficiul APLP nr. 52/216 a datoriei în sumă de 10 450,54 lei, constituită din suma de 6760,77 lei pentru consumul de energie termică și de 3 689,77 lei pentru celelalte servicii locativ-comunale, acumulate până la data de 01 noiembrie 2016.

Prin încheierea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 a fost atrasă în proces Maria Stamati în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 10 mai 2016 au fost atrași în proces SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎM „Infocom” în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Respingând acțiunea prima instanță și-a argumentat soluția prin faptul că, reclamanta nu a prezentat probe concludente și admisibile, prin care să dovedească suma datoriei pretinse pentru serviciile locativ-comunale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2017 a fost admis apelul declarat de către APLP nr. 52/216, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă și au fost încasate de la Nicolae Stamati datoria în sumă de 10 450,54 lei și taxa de stat în sumă de 543,14 lei.

Instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că, în baza contului deschis cu nr. 52/216, pârâtului i-au fost prestate servicii comunale de energie termică, aprovizionare cu apă potabilă și menajeră, însă acesta nu și-a onorat obligația de plată pentru livrările efectuate, acumulând, astfel, o datorie în mărime de 10450,54 lei, care urmează a fi încasată forțat.

La data de 07 august 2017, 26 decembrie 2017 și 16 ianuarie 2018 Nicolae Stamati și Maria Stamati au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, au fost apreciate arbitrar probele, pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei și au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului.

Menționează că, instanța de apel la soluționarea cauzei nu a ținut cont de prevederile art. 51 alin. (1) al Legii cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, conform căroră Asociația este obligată să încheie contracte cu proprietarii locuințelor privind prestarea și achitarea serviciilor comunale și necomunale, și nici nu a aplicat pct. 17 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, care reglementează că, plățile se percep de la proprietarii, apartamentelor din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii. Achitarea plăților se efectuează de către proprietarii de apartamente, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva.

În acest sens, afirmă că, nu au încheiat cu intimata vreun contract de prestare a serviciilor locative, comunale și necomunale, iar instanța de apel nu a calificat corect raportul juridic dintre părți, ceea ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când, prima instanță întemeiat și legal a respins acțiunea.

Relevă că, la materialele cauzei a fost anexat contractul privind furnizarea agentului termic și a apei fierbinți nr. 5315 din 22 iulie 2002 încheiat între SA „Termocom” (în proces de faliment) și APLP nr. 52/216 în copie și în limba rusă, încălcându-se, astfel, regulile privind limba de desfășurare a procesului, precum și prevederile art. 139 alin. (4) CPC.

Consideră că, contractul enunțat nu poate servi drept temei de încasare a sumei pentru serviciile comunale de la proprietari, mai mult, intimata este obligată conform legislației în vigoare să încheie contracte de prestare a serviciilor comunale cu proprietarii apartamentelor.

Notează că, suma pretinsei datorii urma să fie calculată, reieșind din datele din facturile fiscale eliberate APLP nr. 52/216 de către SA „Termocom” (în proces de faliment) pentru achitarea agentului termic livrat, însă la materialele cauzei nu au fost prezentate aceste facturi, intimata motivând că nu dispune de ele, având ca scop ascunderea inexistenței unei datorii din partea lor la achitarea serviciilor pentru agentul termic livrat.

Invocă că, judecătorul Veronica Negru nu avea dreptul să participe la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece la data de 03 aprilie 2014, în prima instanță a examinat cererea de recuzare înaintată judecătorului Iurie Potîngă.

La fel, invocă că, judecătorul Anatolie Minciună nu avea dreptul să participe în ședința de judecată din data de 26 aprilie 2017, deoarece anterior, la data de 23 mai 2012 a participat la examinarea cauzei în instanța de apel.

Susțin că, la examinarea cererii de apel nu a fost anunțat completul de judecată, astfel, au fost în imposibilitate de a înainta cerere de recuzare judecătorului Veronica Negru, mai mult ca atât, nu li sa acordat posibilitatea de a depune susținerile verbale și nici dreptul la replică.

Afirmă că, în instanța de apel, nu au fost asistați de avocat iar cererea de amânare a ședinței pentru încheierea unui contract de asistență juridică nu a fost admisă, încălcându-le, astfel, dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Relevă că, examinarea prezentei cauzei durează mai mult de 07 ani, astfel, fiind încălcat dreptul la examinarea în termen rezonabil prevăzut în art. 192 alin. (1) CPC.

Prin referința din 22 decembrie 2017 APLP nr. 52/216 a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Nicolae Stamati și Maria Stamati nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Nicolae Stamati și Maria Stamati asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Nicolae Stamati și Mariei Stamati ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Nicolae Stamati și Maria Stamati se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic